海南藏文报

རྒྱལ ཚབ་རྟགས།55-22 གཙོ་སྒྲིག་པ།བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། ཐེངས་འདིར་པར་ངོས4ཡོད། ་ནང་གཅིག་གྱུར་གྱི་གསར་འགྱུར་ཨང་རྟགས།CN63-0025 བོད་རབ་རྒྱན་ཤིང་ཕོ་འབྲུག་ལོའི་ཟླ༦པའི་ཚེས༡༡ཉིན།

ཀྲུང་གུང་མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་ཨུས་གཙོ་སྒྲུབ་བྱས།

མཚོ་ལྷོ་ཚགས་པར་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྲུན།

རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

སྤྱི་ཨང859པ།

2024ལོའི་ཟླ7པའི་ཚེས17ཉིན།

འཕྲིན་གསར་གཡུ་ཡི་མེ་ལོང་།

དཀར་ཆག

3

སྣ་ཚོགས་ཤེས་བྱའི་དགའ་ཚལ།

2

བ་

པ་

ཅིག་
ང་

ལ་

དེད་

སུམ་

གྱི་

བྱ་

གུལ་

ཏིང་
བ་

ཏུ་

ལ་

པ།

ཅང་སུའུ་ཡིས་མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་གྱི་ཞིང་
ཕྱུགས་ཐོན་རྫས་ཕྱིར་འཚོང་བྱེད་པར་
རོགས་འདེགས་གལ་ཆེན་ཐོན་པ།

མཚོ་སྐོར་ལྕགས་རྟ་འགྲན་བསྡུར་
སྐབས་ཉེར་གསུམ་པ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་
མཇུག་སྒྲིལ་བ།

རང་ཚགས་པར་གྱི་འཕྲིན།ཟླ7པའི་ཚེས7
ཉིན་ནས་ཚེས8ཉིན་བར།ལིས་ཀང་པེ་ཅིན་དུ་སོང་
ནས་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་བཅོས་སྒྱུར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
དང་།ནུས་ཁུངས་ཅུའུ།ནགས་རྩྭ་ཅུའུ་སོགས་ཀྱི་པུའུ་
ཨུ་ལ་སོང་ནས།ཚོང་འགུག་དངུལ་འདྲེན་གྱི་བྱ་བར་
འབྲེལ་མཐུད་བྱས་ཤིང་།རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་བཅོས་
སྒྱུར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་ནུས་ཁུངས་ཅུའུ།ནགས་རྩྭ་
ཅུའུ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་པུའུ་ཨུའི་འབྲེལ་ཡོད་མགོ་ཁྲིད་
རྣམས་ལའང་རེ་རེ་བཞིན་མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་གྱི་བྱ་བའི་སྙན་
ཞུ་ཕུལ་ཅིང་།དུས་ཡུན་རིང་བོར་མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་འཕེལ་
རྒྱས་བཅོས་སྒྱུར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་
གནང་བར་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
ཞུས་པ་མ་ཟད།དག་གཙང་ནུས་ཁུངས་ཀྱི་ཐོན་ལས་
འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་དང་འོད་བསྡུ་བྱེ་འགོག་བྱ་བར་
སྐུལ་འདེད་བྱེད་པ།བྱང་གསུམ་ནགས་སྲུང་བཟོ་སྐྲུན་

སོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན།
ཁོས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཚོ་སྔོན་ལ་རྟོག་
ཞིབ་བྱེད་སྐབས་མཐོ་སྒང་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་དང་
སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བླང་བྱ་གལ་ཆེན་
བཏོན་ཡོད་ལ།ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་རིང་ནས་བཟུང་།
མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་གྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་དང་།ཞིང་ཆེན་ཏང་ཨུའི་
བཀོད་སྒྲིག་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱས་ཤིང་།སྐྱེ་
ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་དང་ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་
སྙིང་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ནས་སྐྱེ་
ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁུལ་འཛུགས་པ་དང་།ནུས་རྒྱུ་གཙང་
མར་བརྟེན་ནས་ཁུལ་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བའི་འཐབ་ཇུས་
ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་དེང་རབས་ཀྱི་མཚོ་ལྷོ་གསར་པའི་
འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན་དགོས་པར་བསྟན།
ལྷག་པར་དུ་སྐྱེ་ཁམས་དཔལ་ཡོན་གྱི་མཐོ་ས་

བསྐྲུན་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ནུས་རྒྱུ་གཙང་མའི་ཐོན་ལས་
མཉམ་བསྐྲུན་ལ་འབད་འབུངས་བྱེད་པ།སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་
ཞིང་ཕྱུགས་ལས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ནུས་རྒྱུ་གཙང་མའི་ཕྱོགས་
སུ་བསྒྱུར་ནས་ཐོན་ལས་གསར་བའི་ལམ་ཁར་བསྐྱོད་པ་
མངོན་འགྱུར་བྱུང་ཞིང་།འོད་ནུས་ཐོན་ལས་ཀྱི་
འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོས་སྐྱེ་ཁམས་སྐྲུང་སྐྱོང་དང་དཔལ་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས།དམངས་ཚིས་ལེགས་བཅོས།མི་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་མ་ཟད།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཆེས་ཐུགས་ཁུར་
གནང་བཞིན་པའི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་དང་མི་རིགས་
མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ནུས་པ་བླ་ལྷག་ཐོན་པར་བྱས།རྒྱལ་
ཁབ་པུའུ་ཨུའི་འབྲེལ་ཡོད་མགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
མཚོ་ལྷོའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་གདེང་འཇོག་
ཆེན་པོ་གནང་བ་མ་ཟད།མུ་མཐུད་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
དགོས་པའི་ནང་དོན་ལ་ཁ་གསལ་གྱིས་ལན་བཏབ།

རྗེས་ཕྱོགས་མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་བཅོས་སྒྱུར་
ལ་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་ཟད།བྱ་བའི་མཛུབ་
སྟོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་དང་།སྲིད་ཇུས་དང་ལས་གཞི།མ་
དངུལ་སོགས་ཀྱི་ངོས་ཐད་ནས་རྒྱུབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་བྱ་
རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་བསྟན་པ་རེད།ལིས་ཀང་གིས་མཚོ་ལྷོ་
ནི་ཆུ་དང་འོད་ནུས།རླུང་།གཏེར་ཁ་སོགས་ཀྱི་ཐོན་
ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ།མིག་སྔར་འཛུགས་སྐྲུན་
བྱས་ཟིན་པ་དང་འཛུགས་བཞིན་པའི་ནུས་རྒྱུ་གཙང་
མའི་སྒྲིག་ཆས་ཀྱི་ཤོང་ཚད་སྟོང་ཝ་ཁྲི4616ལ་སླེབས་
ནས་མཚོ་ལྷོའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཐོན་
ཡོད་ཟེར།ཁེ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ད་དུང་མུ་མཐུད་
དུ་མཚོ་ལྷོར་དོ་སྣང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་
མ་ཟད།མཉམ་ལས་དང་ལས་གཞི་དངོས་འབེབ་ལག་
བསྟར་བྱས་ནས་གྲུབ་འབྲས་བཟང་བོ་ཞིག་ལོན་པར་
སྟོབས་ཤུགས་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར།།

ལིས་ཀང་པེ་ཅིན་དུ་སོང་ནས་ཚོང་འགུག་དངུལ་འདྲེན་གྱི་
བྱ་བར་འབྲེལ་མཐུད་བྱས་པ།

རང་ཚགས་པར་གྱི་འཕྲིན།ཟླ7པའི་
ཚེས11ཉིན།ཞིང་ཆེན་དམངས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་
ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པའམ་མཚོ་
ལྷོ་ཁུལ་ཨུའི་ཧྲུའུ་ཅི་ལིས་ཀང་གིས་ཟི་ལིང་དུ་
ཀྲུང་གོ་མཚོ་སྔོན་ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་ཚོང་
གཏམ་གྲོས་ཚོགས་སྐབས25བའི་སྟེང་ཞུགས་
པའི་ཅང་སུའུ་གཞི་གྲངས་ཆེན་མོའི་ཁེ་ལས་ཀྱི་
འཐུས་མི་ཚོགས་པ་དང་ཧྲེན་ཀྲེན་མན་ཨེན་སི་ཐེ་
ཚན་རྩལ་ཀུང་ཟི།ཅང་སུའུ་ཞི་ཡོན་ཚོགས་པའི་
འགན་འཁུར་བ་བཅས་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་
བ་རེད།
ལིས་ཀང་གིས་མཚོ་སྔོན་ཚོང་གཏམ་གྲོས་
ཚོགས་སྐབས25པའི་ཞིང་ཆེན་ཕྱིའི་ཁེ་ལས་མི་
སྣར་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བས་དགའ་བསུ་དང་སྙིང་
ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་།ཁེ་ལས་ཀྱི་
གྲོགས་པོ་རྣམ་པ་རབ་མཛེས་མཚོ་སྔོན་གནས་
མཆོག་མཚོ་ལྷོ་རུ་ལྟ་སྐོར་དུ་ཡོང་བར་ལྷག་བསམ་
ཟོལ་མེད་ཀྱིས་དགའ་བསུ་བྱས་ཤིང་།མཚོ་ལྷོས་
མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་གི་གཞི་གྲངས་ཆེན་མོའི་རུབ་
རྩིས་ཐོན་ལས་འདུས་ཁུལ་བསྐྲུན་པའི་འཛུགས་
སྐྲུན་ནང་ཞུགས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཕན་
འབྲས་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་བྱ་དགོས་ཟེར།

ལིས་ཀང་གིས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་
གིས་མཚོ་སྔོན་ལ་རྟོག་ཞིབ་མཛད་སྐབས་མཚོ་
སྔོན་གྱིས་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་
སྒྲིག་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་།འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་ཆ་ཚང་ལ་གནད་ལ་
འཁེལ་བ་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་
བྱས་ཏེ།རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱིའི་འཕལ་རྒྱས་ཁྲོད་ཀྱི་
མཚོ་སྔོན་གྱི་འཐབ་ཇུས་ངེས་གནས་ཁོང་དུ་
བརྟན་པོ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ།རང་ནུས་འདོན་
སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ནས་བཅོས་སྒྱུར་གཏིང་
ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་སྒོ་མོ་འབྱེད་རྒྱ་ཆེ་རུ་
གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།སྐྱེ་ཁམས་
དམིགས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལྗང་མདོག་འཕེལ་
རྒྱས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས།མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་
གི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།ཀྲུང་གོའི་
ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་མཚོ་སྔོན་གྱི་ལེའུ་རྩོམ་
པར་ནུས་ཤུགས་འདོན་དགོས་པར་བསྟན།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་མཚོ་ལྷོ་ཁུལ་གྱིས་སྤྱི་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མངགས་བཅོལ་ཟབ་
མོ་དང་ཞིང་ཆེན་ཏང་ཨུ་དང་སྲིད་གཞུང་གི་བྱ་
བའི་བླང་བྱ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ།སྐྱེ་

ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁུལ་འཛུགས་པ་དང་ཞིང་
ཕྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁུལ་བརྟན་པོར་འཛུགས་
པ།ནུས་རྒྱུ་གཙང་མར་བརྟེན་ནས་ཁུལ་སྟོབས་
ཆེར་གཏོང་བའི་འཐབ་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་ལ་གཞི་
བཅོལ་བ་དང་།ཆུ་དང་རླུང་།འོད།ས་འོག་ཚ་
ནུས།ནུས་རྒྱུ་གཙང་མ་བཅས་ཕྱོགས་ལྔ་གཞི་
གཅིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་གནས་སྟངས་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས།རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་
རྩིས་ཤུགས་མ་ལག་འཛུགས་སྐྲུན་ནང་རང་
འགུལ་ངང་མཉམ་འདྲེས་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ།ལྗང་
མདོག་ནུས་རྒྱུར་བརྟེན་ནས་ལྗང་མདོག་རྩིས་
ཤུགས་ཐོན་ལས་ཀྱི་གཞི་ཁྱོན་རྒྱུན་མཐུད་ངང་ཆེ་
རུ་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།ལྗང་
མདོག་རྩིས་རྒྱག་ནུས་པས་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་སྤུས་
ཚད་གསར་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་མུ་མཐུད་
དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཇེ་མགྱོགས་སུ་བཏང་ནས།ལྗང་
མདོག་གློག་ཤུགས་དེ་ལྗང་མདོག་རྩིས་རྒྱག་ནུས་
པར་བསྒྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་དེ་མཚོ་
སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤར་གྲངས་ནུབ་རྩིས་རྒྱལ་ཁབ་
བཀོད་སྒྲིག་གི་ལྟེ་བའི་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་
གྲས་སུ་བཅུག་པ་དང་།(འཕྲོ་མ་པར་ངོས3
པར་གཟིགས།)

ལིས་ཀང་གིས་མཚོ་སྔོན་ཚོང་གཏམ་གྲོས་ཚོགས་སྐབས25བའི་ཞིང་ཆེན་ཕྱི་ཡི་ཁེ་ལས་འགན་འཁུར་བ་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པ།